

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності

на тему:

**«Чинники та шляхи підвищення рентабельності
на підприємствах кабельної промисловості
(на прикладі ПАТ «Одескабель»)»**

Виконавець:

студент ЦЗВФН

Костанян Карен Мотивосович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Єгунов Юрій Артемович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності промислового підприємства є надзвичайно важливим завданням для забезпечення його життєздатності в умовах ринкової економіки та стійких конкурентних позицій на товарних ринках. В аналізі й плануванні підвищення економічної ефективності застосовується широке коло показників, що характеризують як ефективність окремих напрямків діяльності підприємства, так і ступень використання його ресурсної бази, капітальних і поточних витрат. Ключове місце в системі показників економічної ефективності займають показники рентабельності, представлені цілою низкою показників, які характеризують співвідношення прибутку підприємства (окремих його складових) до витрачених на його одержання ресурсам або витратам. Це і визначило вибір теми та об'єкта дослідження.

Мета дослідження. Основна мета кваліфікаційної роботи полягає в пошуку внутрішньовиробничих резервів підвищення рентабельності продукції й рентабельності активів в ПАТ «Одескабель» та обґрунтуванні дієвих напрямків і шляхів їх мобілізації.

У першому розділі роботі розглянути теоретичні аспекти дослідження резервів підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості. Проаналізовано економічна природа і місце рентабельності в системі показників ефективності діяльності підприємства, розглянуто види і методи розрахунку показників рентабельності, чинники та шляхи її підвищення на підприємствах кабельної промисловості.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність економічної ефективності як однієї з ключових категорії конкретної економіки і визначити місце рентабельності в системі показників ефективності діяльності промислового підприємства;
- розглянути види і методи розрахунку показників рентабельності;
- визначити основні чинники, що впливають на рівень основних показників рентабельності, а також напрямки та шляхи підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості;
- надати загальну характеристику ПАТ «Одескабель» і проаналізувати результати його господарської діяльності з 2017 р. по 2021 рр.;
- проаналізувати динаміку показників рентабельності продукції, продажів, активів і власного капіталу ПАТ «Одескабель» за період з 2017 р. по 2021 рік;
- обґрунтувати дієві напрямки та шляхи підвищення рентабельності діяльності ПАТ «Одескабель»;
- розробити заходи щодо підвищення рентабельності продукції й активів в ПАТ «Одескабель» і обґрунтувати доцільність їх впровадження на аналізованому підприємстві.

Об'єктом дослідження є чинники та процеси формування ефективності виробничо-господарської діяльності на підприємствах кабельної промисловості.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти пошуку резервів підвищення рентабельності діяльності в ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. В процесі дослідження використана низка методів, включаючи: методи аналізу та синтезу, абстрагування (при аналізі сутності ефективності як економічної категорії); методи спостереження, порівняння,

вимірювання та статистичні методи аналізу рядів динаміки (в оцінці динаміки показників рентабельності в ПАТ «Одескабель»); методи факторного моделювання (в аналізі рентабельності власного капіталу ПАТ «Одескабель»).

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативні документи, що регулюють діяльність промислових підприємств в Україні; наукові праці з теми дослідження; навчальна та методична література з економіки підприємства, аналізу господарської діяльності підприємства, планування та контролю на підприємстві; бухгалтерська звітність ПАТ «Одескабель» з 2017 по 2021 рік; окремі розділи плану технічного розвитку підприємства на 2023-2024 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, основної частини, висновків і списку використаних джерел. Основна частина включає 3 розділи і 9 підрозділів. Робота містить 21 таблицю і 17 рисунків. Загальний обсяг роботи складає 73 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи розглянути теоретичні аспекти дослідження резервів підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості. Проаналізовано економічна природа і місце рентабельності в системі показників ефективності діяльності підприємства, розглянуто види і методи розрахунку показників рентабельності, чинники та шляхи її підвищення на підприємствах кабельної промисловості.

В другому розділі представлені результати аналізу формування фінансових результатів від господарської діяльності та динаміки основних показників рентабельності в ПАТ «Одескабель» за період з 2017 р. по 2021 р. В окремому підрозділі здійснений факторний аналіз рентабельності власного капіталу за період з 2017 р. по 2021 р.

Обґрунтуванню дієвих напрямків підвищення рентабельності реалізованої продукції й активів ПАТ «Одескабель» присвячений третій розділ роботи. Особа увага приділена економічному обґрунтуванню доцільності впровадження розробленого автором заходу.

ВИСНОВКИ

1. Динаміка прибутку від реалізації продукції й чистого прибутку від господарської діяльності повною мірою обумовила динаміку показників рентабельності активів і власного капіталу підприємства. А, а саме: зниження в 2018 і 2020 роках та її зростання у 2019 і 2021 роках. Мало чим відрізняється від динаміки даних показників динаміка рентабельності продукції й рентабельності продажів. Різниця полягає лише в меншій інтенсивності змін останніх і напрямку їх динаміки у 2019 році.

2. Незважаючи на відмічену вище негативну динаміку рентабельності активів і рентабельності власного капіталу в ПАТ «Одескабель», абсолютне значення даних показників відносно інших підприємств даної галузі залишається на задовільному рівні.

3. В результаті впровадження розроблених авторами заходів рентабельність реалізованої продукції та рентабельність активів підприємства зросте на 0,98 % і 1,55 % відповідно.

АНОТАЦІЯ

Костанян К. М. «Чинники та шляхи підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості (на прикладі ПАТ «Одескабель»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти дослідження резервів підвищення рентабельності на підприємствах кабельної промисловості. Проаналізовано економічна природа і місце рентабельності в системі показників ефективності діяльності підприємства, розглянуто її види та методи розрахунку.

Проаналізовано формування фінансових результатів від господарської діяльності та динаміка основних показників рентабельності в ПАТ «Одескабель» за 2017-2021 роки. Здійснений факторний аналіз динаміки рентабельності власного капіталу підприємства на основі моделі фірми «DuPont».

Обґрунтуванні дієві напрямки і запропонований конкретний захід щодо підвищення рентабельності реалізованої продукції та рентабельності активів ПАТ «Одескабель».

Ключові слова: прибуток, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність продукції, рентабельність продажів факторні показники рентабельності, мультиплікативна модель, резерви та шляхи, економічна ефективність, термін окупності.

ANNOTATION

Kostanian K. M. «Factors and ways of increasing profitability at enterprises of the cable industry (on the example of «PJSC «Odeskabel»)».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities».

(code and name of the specialty)

for the educational program « Enterprise Economics and the organization of entrepreneurial activity».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The work deals with the theoretical aspects of the study of reserves for increasing profitability at enterprises of the cable industry. The economic nature and place of profitability in the system of indicators of the enterprise's activity are analyzed, its types and methods of calculation are considered.

The formation of financial results from economic activity and the dynamics of the main indicators of profitability in «PJSC «Odeskabel» for 2017-2021 have been analyzed. A factor analysis of the dynamics of the profitability of the company's own capital was carried out based on the «DuPont» model.

The substantiation includes effective directions and a proposed specific measure to increase the profitability of the products sold and the profitability of «PJSC «Odeskabel» assets.

Keywords: profit, profitability of assets, profitability of own capital, profitability of products, profitability of sales, factor indicators of profitability, multiplicative model, reserves and paths, economic efficiency, payback period.